

Motion till riksdagen 2024/25:2160

av **Kerstin Lundgren m.fl. (C)**

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan enligt förslaget i tabellen i motionen.

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Att Sverige är ett land som bygger säkerhet med andra har varit grunden för svensk säkerhets- och försvarspolitik sedan alliansregeringens dagar. Men det är först nu, genom det svenska Natomedlemskapet, som riktig kraft sätts bakom orden. Nu kan vi samlat och solidariskt bidra till att inom EU och Nato fortsatt ge ett starkt stöd till Ukraina och ett kraftfullt svar på Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Det är, tillsammans med klimatinsatser, den viktigaste säkerhetspolitiska frågan innevarande mandatperiod. Centerpartiet kommer fortsatt vara en konstruktiv samarbetsröst när det rör Sveriges roll i Nato.

Sverige ska vara en aktiv partner på den internationella arenan. Vi ska bidra till fred, säkerhet och utveckling av människors livchanser och rättigheter i världen. Genom handel, erfarenhetsutbyte, diplomati och bistånd men även med militära och civila insatser. Säkerhet bygger vi tillsammans med andra. Insikten om att det som händer långt borta påverkar oss är uppenbar. Vi ska vara långsiktiga och strategiska i vårt arbete. Den liberala världsordningen är inte utan sina brister, men har likväl skapat välstånd, stabilitet och möjligheter för världens stater att lösa gemensamma problem, även om möjligheterna nu allt oftare undermineras och blockeras. Den kräver därför en alltmer aktiv röst och den är värd att kämpa för. Den liberala demokratin är kärnan i Centerpartiets utrikespolitik. Svensk utrikespolitik ska försvara och främja den liberala demokratin. Vi förespråkar en utrikespolitik som försvarar och främjar demokrati och mänskliga rättigheter, som stöttar rättsstatsuppbyggnad, som motverkar korruption, som stärker kvinnors rättigheter och möjligheter och som stärker vårt samarbete med andra demokratier.

Den multilaterala ordningen som den har utvecklats är inte perfekt fungerande och har utmanats väsentligt de senaste åren, men den måste försvaras och utvecklas. Den får inte försvagas ytterligare. Säkerheten för ett litet land som Sverige främjas av en förut-

sägbar internationell ordning. Just nu präglas dock det internationella samarbetet av stor osäkerhet. Diplomatin är alltså den första försvarslinjen.

Globalt står världen inför nya utmaningar. Det handlar bland annat om nya motsättningar mellan stormakter, kärnvapenrustning och effekterna av klimatförändringar samt pandemier som hotar människors trygghet, välbefinnande och frihet. Rysslands krig i Ukraina får inte bara fruktansvärda konsekvenser i Ukraina utan påverkar också samhällen och länder i ett större närområde, inte minst i Kaukasus. Det brutala övergreppet på civila israeler som skedde den 7 oktober 2023 och gisslantagandet har fått katastrofala följder. Kriget mellan Israel och Hamas i Gaza har fått oerhörda civila konsekvenser och spridningseffekter. Det riskerar att sprida sig till en större regional konflikt i Mellanöstern, med stora effekter långt utanför närområdet.

Korruption sliter sönder samhällen och hämmar positiv utveckling. För att möta detta behöver vi utveckla vårt internationella system och stärka den internationella ordningen. Nationalism, populism, terrorism, kamp om resurser och teknik skapar också nya spänningar inom och mellan länder och regioner. Sverige ska inte tystna under auktoritära ledares maktspråk. Vi ska heller inte bedriva en utrikespolitik som blir inåtvänd och nationalistisk. En global utblick är fortsatt viktig.

Svensk utrikespolitik ska inte bidra till att länder i det globala syd alierar sig från oss eller andra liberala demokratier, och heller inte bidra till att vi försvagas på bekostnad av exempelvis ryskt och kinesiskt inflytande. En negativ bild av Sverige utomlands kan bidra till det. En negativ Sverigebild påverkar inte bara vårt globala inflytande utan också vår säkerhet. Svensk utrikespolitik ska därför också värna och arbeta för en positiv Sverigebild. Sverige bilden, vårt lands säkerhet och globala inflytande påverkas av inre och yttre faktorer såsom exempelvis politiska företrädares uttrycksätt och representation men också exempelvis illvilliga aktörers påverkansförsök mot vårt land. Många länder ser sig ha ett intresse av att så splitta både inrikespolitiskt i Sverige och mellan oss och andra länder. Det kräver sammantaget en långsiktig utrikespolitik där handels-, säkerhets- och biståndspolitiken hänger samman och där diplomatin ges goda förutsättningar att verka.

Det är Centerpartiets uppfattning att svenska skattepengar inte ska riskera att finansiera andra länders globala maktambitioner genom exempelvis samarbeten och transaktioner till olika investeringsbanker, exempelvis Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB). I det fall Sverige samarbetar med exempelvis AsDB ska krav alltid ställas på demokrati och mänskliga rättigheter i olika projekt som finansieras, såsom det så kallade Belt and Road Initiative, och att inga investeringar görs i till exempel Xinjangs tvångsläger eller i militärdiktaturens Myanmar eller Kambodja.

FN och internationell rätt är en hörnsten för svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Vi ser det som naturligt att det nordiska samarbetet fortsätter att utvecklas, inom försvars- och säkerhetspolitiken men också i frågor som rör exempelvis gränshinder och deras konsekvenser för den nordiska arbetsmarknaden. Det östliga partnerskapet behöver fortsätta att reformeras och utvecklas.

Anslagsförslag 2025 för utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Avgifter till internationella organisationer	1 449 774	±0
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	185 456	±0
1:3 Inspektionen för strategiska produkter	163 083	±0
1:4 Svenska institutet	136 287	±0
1:5 Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser	343 771	-156 000
99:1 Nordiskt samarbete	±0	20 000
99:2 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (Sipri)	±0	30 000
99:3 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	±0	21 000
99:4 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, rustningskontroll, nedrustning och icke-spridning	±0	85 000
Summa	2 278 371	±0

Centerpartiet avvisar otydligheten som uppstår till följd av de förändrade anslagen under UO5. Centerpartiet vill anslå 20 miljoner kronor till nordiskt samarbete, 30 miljoner till Sipri, 21 miljoner till UI och 85 miljoner till annan forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, rustningskontroll, nedrustning och icke-spridning. Samtliga dessa kostnader återkommer årligen.

Kerstin Lundgren (C)

Anna Lasses (C)

Mikael Larsson (C)